

דברי חכמה

גיליון מס. 2704 * י"ט שבט תשפ"ב * 21 בינואר 2022

כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: שושנה שרקי sachlav@outlook.com

למה לא לזרוק לפח? \ שרה דבולט

אני, וגם אנשים אחרים בקיבוץ, תמיד מרימים דברים שנזרקו סתם בצידי הדרך (ולפעמים אפילו לא בצד). זה לא מאמץ גדול, ואנחנו לא מבקשים פרס או שבחים, אבל...

למה אנשים או ילדים עושים זאת? למה לא להחזיק את הדבר עד שעוברים ליד פח ירוק או כתום? הדבר בווער בידכם? ואם אתם במכונית, למה לא להחזיק שקית ניילון במכונית, שתוכל לקלוט את הזבל, במקום לזרוק את זה מהחלון? זה נכון אם אתה בתוך הקבוץ, בדרך החוצה או פנימה, או אפילו במקום אחר. בשבועות האחרונים עשיתי מבצע של איסוף פסולת בדרך לטובא וממנה. אני בטוחה שחלק מהלכוך נגרם מאנשים שעובדים בקבוץ ולא מרגישים אחריות כלפי יישובנו. לפעמים זה היה אוסף של שקיות ניילון, פחיות וכוסות חד-פעמיות, שנראה כאילו מפיקניק או חפלה לצד הכביש.

אז אנא, אם אתם רואים אנשים שזורקים דברים מהחלון, או יושבים לצד הכביש ואוכלים או שותים, תעירו להם, תבקשו שלא ישאירו את השאריות בדרך. אולי הם חושבים שמישהו מנקה לעתים קרובות וירים את הדברים שהם השאירו. כמובן שזה דומה למה שקורה בחניונים בפארקים וליד הירדן ובעוד מקומות. אולי אם מישהו יעיר להם פעם-הם, או ילדיהם יבינו שזה לא בסדר ויתקנו את דרכיהם.

תודה על תשומת לבכם.

שרה דבולט

על דא ועל הא / מעט: תמר וולפין

• ברוכים השווים (השבים):

ברוך שובך למחוזותינו, המחשב של שושנה שרקי, ושוב יכולה שושנה לערוך בכוחות עצמה את דברי שלנו. ותודה לדוד אלמן, שמהרגע להרגע נכנס לתפקיד העורך, ולא נתן אפילו לשבוע אחד לחלוף בלי מהדורת דברי הכפר.

• ג'וקוביץ:

אינני מהמשוגעים אחרי טניס. חוץ מכמה שיעורים בודדים, מעולם לא שחקתי את המשחק, וגם אינני מאלה היושבים שעות מול הטלוויזיה וצופים במשחקים שאינם נגמרים בכל פינות הגלובוס.

אבל אני יודעת שזכויות היתר שזכים להן, או לוקחים לעצמם, אותם הידוענים למיניהם מכל התחומים, אינן כוללות את הזכות לצפצף על חוקי המדינה, ובעיקר המדינה המארכת. ג'וקוביץ, סרבן חיסונים, חשב שהוא יוכל להערים על שלטונות אוסטרליה ולהיכנס למדינה תחת מסווה (מסווה של מה? חוץ מהמסווה של סלב – ידוען), להימנע מלהתחסן, ולהשתתף בתחרות הטניס הבינלאומית במלבורן.

אינני יודעת מה אתם הרגשתם, אני הרגשתי שמחה למראה מדינה, שלא התכופפה ולא השתחוותה, וגרשה את השחקן מגבולותיה.

• הסדר טיעון:

לפני למעלה משנה, פרסם הפרופסור יורם יובל פוסט באחת הרשתות החברתיות ובו הוא הציע לנו ולבנימין נתניהו להסכים להסכם טיעון במשפטו. הוא הציע שנתניהו יעזב אותנו לנפשנו, ילך ויעשה לביתו בארצות הברית או במקום אחר, ואנחנו נפטור אותו מהעונש.

אז, הייתה זאת הצעה, שנראתה סבירה: ביבי, אנחנו לא רוצים ברעתך, ואתה תחסוך מאתנו את מסע הגרירה והסחיבה בבועץ וברפש בבית המשפט.

היום, כשנתניהו סוף סוף מוכן, אולי, לאיזשהו הסדר טיעון, אנחנו מרגישים תחושה של חמיצות. מדוע?

ראשית, כי בתקופה, שעברה מאז, ביבי גרר אותנו ברפש הרבה יותר עמוק, ברפש של המלחמה חסרת האחריות שלו בבתי המשפט וברשויות החוק.

שנית, כאשר הציע פרופסור יובל את הצעתו, התמורה לשחרור ממשפט ומעונש הייתה – נתניהו עוזב אותנו לתמיד, וגם אנחנו מניחים לו לתמיד. היום ביבי

מתמקח על: כן או לא קלון. קלון משמעו – חרפה. כלומר זה לא שלא יהיה כלום כי לא היה כלום, קלון פירושו שהיה ועוד איך היה, ולא זו בלבד, אלא שהנאשם מודה באשמה.

ואני רוצה תמורה בעד הפטור מעונש המאסר בפועל.

לעומת זאת, עלי להסכים עם השופט אהרון ברק, שאמר, שעצם ההודאה באשמה, אחרי ההכרזות של נתניהו שתפרו לו תיק - היא חשובה לשלטון החוק בישראל.

ובעיקר, כשהולכים לעסקת טיעון, מעל לראשי שני הצדדים, עומד סימן שאלה גדול: ואם לא יהיה הסכם, והמשפט יימשך, האם אנחנו או הצד השני יכול להיות בטוח, שהשופט יפסוק לטובתו?

היה לנו חבר, שאמר לנו שהוא רוצה להמשיך לחיות רק כדי לראות את נתניהו הולך לכלא. החבר נפטר לפני שנה וחצי, אז עכשיו, עבורו, זה לא כל כך משנה.

ועוד: לא יכולתי להימנע מלצפות בצילומי העיתונות של משפחת נתניהו מסתובבת בביתו של עורך הדין שלהם ברמת-גן. שוב ושוב הזכירו את ביבי, את שרה, את יאיר ואת אבנר, ואני חשבתי על הבת נועה. אולי שרה מתעקשת על התעלמות ממנה, אולי היא הצליחה, ואביה של נועה שכח אותה. אני מקווה שלא רק אני אלא גם אחרים זוכרים שחוץ משני בנים, יש לביבי גם בת וגם נכדים.

• האם אזכה לראותם עוד בחיי?

מדי פעם כאשר מדובר במשהו שעתיד לקרות בעוד 5 או 10 שנים או יותר, אני עושה חשבון קצר של מספר שנתיים, ושל סיכויי לחיות עד אז. למשל:

- תחנת רכבת בראש פינה או בחצור הגלילית. האם אני עוד אזכה לנסוע נסיעה קצרה ברכב שלי, או ברכב אחר (ראו להלן) לתחנת הרכבת בראש פינה-צחר, לעלות על הרכבת ולהגיע לתל אביב או לירושלים?
- המטרו בגוש דן. האם אני עוד אזכה לנסוע מביתה של אופירה בהרצליה לביתה של חדוה בגבעתיים, ברכבת התחתית, ולהגיע תוך 10 דקות?
- מכוניות אוטונומיות. האם אני עוד אזכה ליום שבו כבר לא אזדקק למכונית שתעמוד ליד ביתי, כדי שאוכל לנסוע בה נסיעה קצרה או ארוכה? האם אני אזכה ליום, שבו אתקשר למונית האוטונומית, שתאסוף אותי מהבית, תוריד אותי ליד בית הקפה שלי, "לנדוור", וכעבור שעתיים תבוא להחזיר אותי הביתה. זה כמו מונית, אבל, נראה לי שזה טוב יותר. העתידנים מדברים על כך שהשירות הזה יפחית עד למינימום את העומס בכבישים ואת בעיות החנייה.

○ המלון בכפר הנשיא. האם אני עוד אזכה לראות בחיי את המלון שייבנה בכפר הנשיא? התכניות אשר הוצגו בפנינו על ידי האדריכל, ממש הציתו את דמיוני, ואם ככה ייראה בית המלון – אני אעשה כל מאמץ להגיע ליום שבו הוא ייפתח, לשבת על המרפסת של הלובי ולשתות כוס תה.

ועד שיגיע היום הזה – שתהיה לנו שבת שלום

תמר וולפין

מלון אורחים / רומי - (משורר סופי בן המאה ה-13)

הוויה אנושית זו היא מלון אורחים
 בכל בוקר מגיע אורח חדש.
 שמחה, דיכאון, רוע-לב,
 מודעות רגעית מגיעה
 כאורחת בלתי צפויה.
 קבל את פניהם וארח את כולם!
 אפילו אם הם המון של תוגות,
 השוטפות באלימות את ביתך
 עדיין, נהג בכל אורח בכבוד.
 אולי הוא מפנה אצלך מקום
 ומרוקנות אותו מרהיטיו,
 לשמחה חדשה.
 המחשבה הקודרת, הבושה, הרשעות,
 פגוש אותם בפתח בצחוק,
 והזמן אותם פנימה.
 הוקר תודה לכל הבאים,
 כי כל אחד מהם נשלח
 כמדריך מהעולם שמעבר.

(תרגמה סמדר יהודה)

על הדרך / הפינה של דודו

ניגון עתיק

1. אז ככה, תמיר שפרונג שאחראי אצלנו על מורשת קרב, נוהג לשלוח לי מעת לעת משהו שכתבתי לפני המון שנים ואז הוא שואל אותי אם אני זוכר למה כתבתי את זה. היום הוא שלח לי את השיר הזה. לומר את האמת, הפעם באמת לא זכרתי שכתבתי את השיר הזה. הוא כנראה נכתב בשנת 1982 בתקופת מלחמת לבנון הראשונה אי שם על הדרך בין צור לצידון. כאשר המתים משני הצדדים במלחמת ה"יש ברירה" הארורה החלו להצטבר בערימות ולהעיק על הלב. אחר כך השיר פורסם אחר כבוד ב"כל סוטה" הזכור לשימצה.

2. האמת יצא לי שיר מלחמה מלא פתוס, שמנסה להיות קצת אלטרמני כזה, ומתאמץ לחרוז. אני די מבין למה רציתי לשכוח ממנו. אבל זאת הייתה תקופה שדווקא בגלל הרצון העז לשכוח, חשוב להתאמץ כדי לזכור אותה. בעיקר משום שמי שלא לומד מטעויות העבר נידון לשוב אליהן.

3. אז תמיר שלח כבר את השיר. ואני אוהב לפעמים להעלות גירה שירים ישנים מן העבר שמעידים על התקופה שבה נכתבו וכנראה גם עלי. אז עם קצת הסתייגות אני מניח אותו כאן לזכר ימים שאיימו מלשכוח. וגם כי כך ראיתי את פני הדברים אז. לטוב. ולרע.

4. ניגון עתיק

ובלילה כְּשִׁירָם סוּמָא בְּקֶרְנוֹ הַחֹלּוֹת
מַעֲלָה אֶת הַיָּם אֶל חוֹפִיו,
נִחְרְדוֹת בְּשִׁנְתָּן נָשִׁים רוֹעְדוֹת
מִלֵּל צְבוּעִים מְתוֹעֵב.
שׁוֹב עוֹלוֹת הַגְּנוֹזוֹת
בְּשִׁדּוֹת קָרֵב אֱלוֹמִים
לְגוֹרֵן מִכְסִּיף וְאִיּוֹם,
עֲרוֹמוֹת מִבְּשָׁר, קוֹרְנוֹת אוֹר זָאבִים
פְּעוּרוֹת אֶרְבּוֹת כְּבִחְלוֹם.
וּגְבָרִים שְׂרִירָיִים לְצַד נְעֻרוֹת
מִתְמַתְחִים עַל לַחֹת הַסֶּדִין,

בלאט הם יוצאים לאור החור
ובידם יבהיק הספין.

אז טרופ הדמים העתיק
יאחז בבשר הלוהט וירטיט,
כתרועת חצוצרות תהדהד באויר
מצנות נביאים להמית.
וילהט אז הדם ויכה בעורקים
ופיות יזעקו חי אלים,
ורצועות של בשר יתפתלו ויכו
שוב ושוב בקצות חלפים.

והדם אז ירוה אדמה ברוכה
לחות של חיים ושל תם.
ואנו נאמר אמן ואמן
וברוך בורא המקום.

נקמת השור במבקשי נפשו

כבר הרבה זמן אני רוצה לכתוב על טבח השוורים הקרוי "ספורט" בחצי האי
האיברי. לכאורה לפנינו מאבק לחיים ולמוות בין פר אימתני שניצב בפינה אחת

של הזירה רוטט מזעם ובצד השני מטדור חניני ושברירי שעומד להיאבק על חייו מול הר השרירים הרוטט. האמת היא שזה לא באמת כמו שרוצים שנראה. לפני ששולחים את השור לזירה חובטים בו בראשו ובעיניו בשקי חול כבדים במשך שעה ארוכה. ולאחר מכן ליתר ביטחון מזריקים לו סמי טשטוש. כשהוא מגיע אל הזירה הוא כבר רואה במעורפל וגם חסר קואורדינציה. ואז מתישים אותו הפיקדורים עד שמגיע המטדור ונועץ חרבות מיוחדות בעורפו. ואז הוא מת. בקיצור טבח של שוורים לכל עניין ודבר. לכן כאשר לעיתים רחוקות השור בעווית אחרונה של זעם משפד את המטדור, אני רואה בכך הרבה צדק פואטי. אפילו שהמטדור הנערץ ששופד היה אהוב ליבו של המשורר הספרדי הגדול פדריקו גרסיה לורקה.

נקמת השור במבקש נפשו

ולפעמים רחוקות מדי יקרה שהשור המובל בנתיב הקורלס
כשהוא מטשטש מחבטות של שקי חול ומסמי טשטוש
ירטש בקרניו הסדות את מעיו של הרוצח החניני
המחולל פסדובלה על בהונותיו כשבדידיו מבהיקות
חניתות המות לקול בכין של עלמות ביציעים שמחלות
לשוא למותו הצפוי של הר השרירים הרוטט מזעם ועלבון
שגדל יחד עם פרדיננד החנון של מונרו לייף
בנאות דשא מוריקים בין סלמנקה לסידד ריאל
להיות מובל כשהוא מדמם אל מותו בשלולית של דם הולכת
ומתרחבת בקורידה לקול צהלות הענג של הקהל ביציעים.

28.1 יעקב דדוש

מיכאל יצחקי

31.1 מיכי במנולקר

יגיל אורן

1.2 שוש סולומון

דודו פלמה

שלומי זולטי

חגית שליטא

2.2 אילן גינת

3.2 הילדה ברק -

פלגיאט מקסים / שבת שלום :

**סבא אהוד מה זה היצר הרע?
-יצר טוב שהסביבה הרסה אותו**

משולחן העורכת / שושנה שרקי

אכן חזרתי. תודה לדויד שבנאמנות רבה ערך והוציא את העלון שלושה שבועות ברציפות. למדתי ממנו דבר או שניים.

כעורכת וקוראת נאמנה של דברי הכפר. הגיע זמן להודות לשלושה חברים שמתמידים ומשקיעים מידי שבוע, בלכתוב את הפינות הקבועות שלהם. תמר וולפין, דודו פלמה, דורית צחור, יובל עזריה ומיכל אשחר, עמודי התווך של העלון בימים אלה.

לתמר וולפין שמקיימת את העל הא ודא. תמיד אקטואלית, לא נותנת לנושאים שבמחלוקת מבית ומחוץ, לחמוק מבלי שתעביר אותם אלינו בדיוק מקסימלי, ובתוספת דעתה המושכלת. הנושאים שתמר כותבת עליהם אם הם אקטוליה או מציאות מתמשכת נגררת בסחבת בקיבוץ או במדינה, תמיד שווים התייחסות, ומעוררים ענין, וכשתמר מוסיפה ומראה לנו עוד זווית ראייה מפוקחת על אותם נושאים, יצאנו מורווחים. ברגישות ותעוזה היא שמה לפנינו מראה אמיתית של סיטואציות במציאות. בהחלט פינה מעניינת בעלון, שמחליפה במעט את ה'מה נשמע' הביתי שלנו של ימים אחרים. רק שכאן בהא ודא אנחנו קוראים גם על מה נשמע ורצוי שישמע בקיבוץ בארץ ובעולם.

תודה לדודו שנותן לנו מידי שבוע זווית ראייה אינטלקטואלית מהעולם שלו, על סופרים ומשוררים שכבר אינם, מוסיף תמיד ציור משלו. קריקטורה משלו שמראה איך דודו חווה את העולם. לדודו זווית ראייה מעניינת והוא גם משתף אותנו בתערוכות ציור שהוא מקיים ובספרים שהוא מוציא לאור. אין ספק, אינטלקטואליות במיטבה.

איך אפשר בלי פינת הראיון האישי "נא להכיר" של יובל עזריה, שקיבל את הפינה ממיכל אשחר שיצאה לחופשה. מידי שבוע או שבועיים יוצא לנו להכיר חבר ותיק – מזווית חדשה, - באופן שלא הכרנו אותו קודם. חבר חדש, או תושב זמני מעניין. תודה יובל, על הזכות להכיר עוד ועוד חברים.

תודה לדורית על רשימה שבועית של ימי הולדת, שמגיעה אלינו מידי שבוע בהתמדה.

ותודה לכל מי שכותב, מפרסם וקורא את העלון הכי ותיק בקיבוץ שלנו. היחיד והייחודי שניתנה לי הזכות לקבץ ולערוך ולהעביר אותו הלאה אליכם. חברים מוזמנים לשתף חוויות ומשאלות... סופשבוע רגוע וקריאה נעימה.

